

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIBAI ÉS TÁRSADALMI BETILAP.

Elfizetési ára:

Negyedévre 1 pengő 60 fillér.

Száma: 16 fillér.

Szerkesztőségi 88, kiadóhivatali telefón sz. 67

A kereső nő.

Egy bajai indítványból kiindulva, nagy hullámokat vert ismét az a kérdés, hogy tulajdonképpen helyes-e a nők nagy térhódítása kereső pályákon s miképpen kellene a nőt visszavezetni a családi életbe s helyébe, állásaikba, az állástalan fiatalságot behelyezni?

Olyan probléma, amely most már évtizedek óta van, ha nem is mindig nyilvánosan, ha nem is az ujságok hasábjain, a közgyűlések indítványai sorában, de itt él a köztudatban és heves harcok folynak körülötte. Néha hangosan, néha összeszorított fogakkal és hangtalanul, néha erősebb könyökléssel szorítva vissza, vagy túlva előre hol az egyik, hol a másik érdekelte felet.

Mindenesetre a nő legszébb hivatása a család, a legnemesebb foglalkozása a gyermek nevelése s bizonyosak vagyunk, hogy egy-két különösebb egyéniségtől eltekintve, a legtöbb kereső nő a legszívesebben a családban maradna. Még akik pillanatnyilag a feltett kérdésre nemet is mondanának erre, néhány heti csendes otthoni munka után maguk is vallanák, hogy a nő igazán otthon: nő. Mennyi túlekedéstől, mennyi a nő egyéniségével, teremtésével, rendeltetésével ellenkező helyzettől, kellemetlenségtől menekülne meg!

Természetesen, ha úgy hirtelenében ezt a nagy kérdést meg is lehet oldani, még mindig megmaradna a kérdés, hogy mi történjen azokkal a pályákkal, amelyek viszont egyenesen megkövetelik a női egyéniséget. Gondolunk a leánynevelésre, oktatásra, az ápolásra, a női kéz ügyességét, könnyedségét megkívánó sok ipari foglalkozásra, mert hiszen, ha elvben elfogadjuk, hogy a

nőnek a családban a helye, akkor ezeknek is joguk lenne hozzá, hogy otthon maradjanak.

Ugy érezzük, hogy ezt a vitát, sem az indítványok, sem pedig a nyilvános tárgyalás nem fogják eldönteni. Egyfelől adva vannak a női pályák, ahol el sem lehet képzelni a férfit, másfelől pedig ott állanak az anyagi kérdések. A nagy világválság, amely gyökeréből kiforgatta a régi világot, amely első sorban volt az oka annak, hogy ma annyi nő hivatalban, műhelyben és gyárakban keresi kenyerét. A nagy válság, amely annyi kisember kenyerét vette el, vagy legalább is letört belőle s ma annyi férfi áll tanácstalanul a házasságkötés idejében s nem mer nekiindulni a családalapításnak, mert nem tudná eltartani a családot.

És mit csináljunk azokkal a leányokkal, ahol az apa munkaképtelenné vált s vagy nekik, vagy az anyának kell kereső pályán megtalálni a kenyeret? Mit csináljunk hirtelenében az árván maradt leányokkal, akiknek állása, foglalkozása a létfenntartást jelentené.

Azt hisszük, hogy hiába a vita és hiába az indítványok, egyhamar nem tudunk megoldást találni, amely teljesen megnyugtató lenne. Elvben mindenki találkozik azon a ponton, hogy az ideális az lenne, ha a nő visszakerülne a családba, de a gyakorlatban ennek a megoldása elvezet a politikához. A kis helyi politikához úgy, mint az országoshoz és innen a világpolitikához. Egy vájudo világ sok-sok kérdése áll ezzel összefüggésben. Valahová megyünk s nem tudjuk még azt sem, hogy merre indulunk. Nem lehet akkor kiszakítani ennek a válságnak egy kérdését és megoldani,

mert csak az alapbaj orvoslásával lehet megtalálni az igazságos, a helyes kivezető utat.

Egész biztos, hogy nem ideális családi élet a két kereső, biztos az is, hogy

nem lehet a nőt megfosztani a megélhetés jogától, de ameddig nem kapunk feleletet mindazokra, a kérdéssel összefüggő problémákra, addig csak vitatkozni lehet mindezekben.

Ujabb elgondolás a Korona szálló jövedelmének fokozására.

Az emeletet lakásokká, a földszintet üzlethelyiségekké átalakítani, új szállodát építeni magánvállalkozásban.

Az elgondolás előnyei és akadályai.

Megirtuk annak idején, hogy a város tárgyalásokat folytatott kölcsön felvételére, amelynek célja lett volna a Korona szállót modernizálni, ezáltal az idegenforgalom lehetőségeit emelni s végül a szálló jövedelmét emelni. Ezek a tárgyalások annak idején megakadtak, mert ilyen célra nem adtak kölcsönt.

A város vezetősége azonban azóta is állandóan foglalkozik azzal a gondolattal, hogy miképpen lehetne jövedelmezőbbé tenni a szállodát, mert az ma a városnak a legrosszabb üzlete. Többet jövedelmez még az öreg városháza is, nem is említve a kitünően jövedelmező bérzházat, pedig

a Korona szálló a város legnagyobb háza.

A Korona bérlet jövedelmezőségének csökkenését leginkább a gazdasági válságban kereshetjük. A valamikor nagyszerűen prosperáló üzlet mindinkább összezsugorodott. Ma már télen nincs külön étterem, a szobák legnagyobb része üresen áll, a kitünően kifejlődött autbuszforgalom

az utazók legnagyobb részét továbbviszi esténként és Mohács idegenforgama télen egyenlő a semmivel.

A bérlet minduntalan bérengedeményt kért s miután a fenti állapotok közismertek voltak, mindenkor a képviselőtestület meg is adta. Ezzel szemben természetesen a város jövedelme folyton csökkent s ma az egész épület bére, a Belvárosi Kaszinóval együtt 5000 pengő kereken. A nagy, hatalmas épület ezzel befektetett tőkénének csak igen csekély kamatját hozza meg.

A városnak tehát feltétlenül módot kell találni a jövedelme-

zőség fokozására. A legutóbbi napokban egy új ötlet került felszínre, amelyet igyekszünk minden oldalról megvilágítani. Eszerint a város

a Korona szálló emeletéből lakásokat alakítson, a földszinten pedig üzlethelyiségeket állítson be.

A tervezet szerint az évi bérjévedelem így a 26 000 pengőt érné el.

Miután azonban a városnak feltétlenül érdeke az, hogy nagy szállója, ehhez megfelelő vendéglője és kávéháza legyen, ezt az elgondolást magánvállalkozóval szeretné megoldani olyképen, hogy

a Deák téren ingyen telket, 50 évi pótdómentességet biztosítva, keres vállalkozót, aki saját pénzén megépíti.

Az elgondolást felboncolva a következőket állapíthatjuk meg: A terv a város szempontjából igen tetszetős s ha nem is 26 000 pengőt, de a mainál sokkal nagyobb jövedelmet lehetne elérni. Miután a város ingatlanainak jobb jövedelmezősége közérdek, természetes, hogy a város vezetősége ezt keresi is.

Ezzel szemben azonban mindenekelőtt a legnagyobb kérdés, akad-e vállalkozó, aki a nyújtandó kedvezmények ellenében hajlandó szállodát építeni.

Illgtékes helyen, ahol az ötlettel foglalkoznak, azt mondják erre, hogy a város csak abban az esetben gondolhat az átalakításra, ha ily vállalkozót talál.

Mát most ha a városnak sikerül is erre vállalkozót találni,

még mindig maradnak homályos részek, amelyeket alaposan át gondolni és megvilágítani kell. Ezek között első helyen áll, hogy a

mai nagyüzletelenségben sikerül-e az üzlethelyiségeket kiadni, megfelelő áron, hogy a tervezett házbért meg is kapják.

A valószínűség az, hogy a lakásokat sikerül megfelelő áron kiadni, mert a város egyik legszébb részén fekvő szálloda emeleti lakásaira bizonyosan akadna elég lakó. Az üzlethelyiségekre azonban kisebb reménnyel lehet csak elindulni.

Vannak aztán más aggodalmak. A Korona szálló és vendéglő a mai Mohács legforgalmasabb helyén van s forgalmának tekintélyes része ebből a helyzetű fekvéséből adódik. Igaz viszont, hogy a Deák tér inkább a város közepe s lehetséges az is, hogy egy ottani vendéglő, kávéház ezzel utabb látogatókat kapna.

Idegenforgalmi szempontból nem lényeges, hogy a régi helyén maradjon, mert hiszen nincs számottevő távolság különbség a két hely között.

Az egész mindenestre olyan kérdés komplexum, amely alapos megfontolást kíván. Egyelőre még nyers terv s magunk is csak ezért vállalkoztunk a nyilvánosságra hozatalra, mert így a kérdés tisztázódik. Ezen a helyen is szívesen vesszünk hozzászólásokat, miután a város legnagyobb ingatlanának jövődelmezéséről, tehát feltétlenül minden mohácsit érdeklő kérdéssel van szó.

A vármegye rendelete a kutakról és az egészséges ivóvízről.

Igen érdekes levelek kaptunk az egyik községből, amely igen fontos s most már évtizedes problémáról ír. Ez pedig a vidéki községek és falvak jó, egészséges és tiszta ivóvízzel való ellátása. Az alkalmat a hozzászólásra, Baranyavármegye alispánjának egy rendelete adta meg, amely elrendeli, hogy minden kutnak befedhetőnek kell lenni, stb., hogy a szennyvíz, az udvar szemetje ne a kutba kerüljenek.

A rendeletet a járási tiszt főorvosnak kell foganatosítani, azonban ezzel szemben áll a szegénység, az anyagi bajok. Vannak községek a járásban, amelyek nagyobb részében nincs befedve a kut s tessék most az átalakítást elrendelni, költséget okozni, amikor nincs miből. Az érdekes azonban az is benne, hogy már 1911-ben ugyanilyen rendelkezés volt, a vármegyei építkezési szabályrendelet is előírja s ez idő óta hever ez a kérdés rendezetlenül.

Ezzel kapcsolatban nem lesz érdektelen a statisztikát is elővenni, amely szerint a magyar kutak 75%-a rossz, de ha az 1911. év óta érvényes rendelkezéseket a kut építkezésnél figyelembe vették volna, ez a szám harmadával csökkent volna.

Mohácson ma már a lakosság legnagyobb része mélykutak vizét issza s a városnak tulajdonképpen ma már nincs ivóvíz kérdése. Véleményünk szerint a falvakban is csak ez lehet az egyedüli helyes út, hogy az ivó-

vízszükségletet közutak segítségével kell fedezni, a háztartáshoz és az egyéb szükségletekhez aztán lehet már megfelelő kutat is építeni kevesebb költséggel.

Radnai Miklós.

Irta: Gergely János karnagy.

A magyar zeneélet nyugalmas eseménytelenségébe villámcsapásként sújtott Radnai Miklós halálhíre. Az első pillanat a megdöbbenést rémület hangját váltotta ki mindenkiből: lehetséges ez? Lehetséges-e, hogy egy fiatal ember, kinek jólismert profilja már szinte nélkülözhetetlenné vált minden fontosabb zenei eseményünkön, egyszerre kimaradjon közülünk örökre, visszavonhatatlanul? Lehetséges-e, hogy zeneéletünknek ez a vezéralakja kinek minden cselekedete a legérettebb jelenbe markoló, egyik napról a másikra ne legyen egyből mulnáló és tetteit a kegyeleten kívül legföljebb néhány zenetörténelmi dokumentum őrizze meg az utókor számára? Pedig így van, akármennyire fáj is. Az elmúlás természetes, sőt megnyugtató, ha egy eredményesen dolgozó, hosszú élet végére tesz pontot, vigasztaló és fölemelő, ha egy eszme szolgálatában történik, de végtelenül szomorú, ha derékban tör ketté egy dicsőségesen induló élet pályát.

Radnai Miklós halála már magában is tragikus eset, ha csupán egyéni szemmel nézzük, de kétszeresen tragikus, ha a közönség szempontját tekintve, azokra a lehetőségekre gondolunk, melyek fiatal életével együtt sirbaszálltak. Egy Petőfinél, egy Mozartnál vagy Rafaelnál alig érezzük a korai halál tragikumát. Pályafutásuk igaz, hogy rövid, de meteorhoz hasonló. Alkotásaik túlélték őket és ma is közkinccsei az emberiség túlnyomó részének.

Radnainál más az eset. Az ő munkássága befejezetlen. Műve: a m. kir. Operaház zenei és kulturális átszervezése, nem juthatott túl a megvalósulás kezdeti stádiumán. És ami időelőtti halálát annyira tragikussá teszi, élete művének sikere érdekében meghozta a legnagyobb áldozatot: lemondott érte saját művészetéről. Egy ember kinek megadatott, hogy a zene minden ágában tevékenykedhessék, legyen ünnepezt zeneszerző, köz-tiszteletben álló pedagógus, majd pedig — minthogy sokoldalú tehetsége még kivételes szerencsével is párosult — az Operaház élére kerüljön és ezzel oly irányító hatalmat nyerjen, melyhez fogható hasonlókoru magyar muzsikusként még nem élvezett: ez Radnai pályája. A hatalommal köteleesség és ezzel lemondás jár. Választania kell egyéni hivatás és a közösség érdekében végzett szervezőmunka közt.

És ő választott. Herakleszi válasz volt, Herakleszi út nélkül. Nem jelenről mondott le, hanem — ami művészemberről még nagyobb áldozat — a jövőről. Félretette saját távoli céljait, más

célok közeli megvalósításáért. Elhallgattatta hivatását, mert így kívánta a kötelesség.

De talán nem is mondott le saját céljairól, csak elhalasztotta azokat. Talán ő maga is vágyakozva gondolt arra az időre, mikor majd nagy munkája után a jól megérdemelt nyugalomban ismét kezébeveszi a tollat.

Most azonban ennek is vége. És mi, amikor Radnai művésztét méltatni akarnánk, zavartan állunk: ez a művészet ígéretében gazdag kezdet, de csak kezdet. Zeneszerzői értékéről eltérőek a vélemények. Távol áll tőlünk, hogy, ítéletet mondjunk róla. Korunk zenéje teljesen a belső kialakulatlan és forrongás képét mutatja. Még a vezető zenészek értékét is sokan kétségbe vonják és irányukat helytelenítik. És teszik ezt elsősorban olyanok, kik maguk is aktív zenészek, még hozzá fiatalok és a haladás hívei. Teljességgel lehetetlen kialakulatlan korunkban véleményt formálni oly zenésről, kinek művészete ezenfelül még egyéni is kialakulatlan. Egy bizonyos: műveiben a biztos technikai tudás mellett mindvégig felismerhető a jószándék, a művészi koncepció. Legsikerültebb művei a pedagógiai céllal írt zongoradarabok, mint ahogy zenei tevékenységének legeredményesebb korszaka tanári működésének idejére esik.

Midőn e sorok írója először lépte át a főiskola kapuját Radnai már nem volt a tanárok sorában, de nevének valami különleges nimbusza volt. Radnai a tanár, fogalom volt és az is maradt mindig. Összhangzattanra oktatta az énekes és hangszeres növendékeket. Mesélik egykori tanítványai, hogy milyen keresetlen eszközökkel jutott szinte példátlan tekintélyhez, sokszor nálánál jóval idősebb növendékekkel szemben is. Imponáló megjelenése, előzékeny modora és mindenekelőtt csillogó, biztos tudása, nem téveszthették meg hatásukat. Tanítványai szerették, de tisztelték is.

Tanári működése félbeszakadt, midőn az Operaház élére került. Kinevezése nem érte váratlanul őt, mint utóbb az órákon tett határozott kijelentéseiből kitűdött. Mégis nálánál súlyosabb helyzetben még senki sem foglalta el ezt a felelősséggel teljes állást. Egyfelől gazdasági összeomlás, másrészt súlyos belső válságok fenyegették országunk egyetlen dalszínházát. És ráadásul a sajtófogadtatás igen kedvezőtlen volt, érezni lehetett a bizalmatlanságot az új igazgató fiatalsága és vélt tapasztalatlansága miatt. De Radnai akarata diadalmaskodott minden akadály felett; férfias, kemény munkáját

becsülettel végigharcolta. Megnyerte lépésről-lépésre előbb saját személyzetét, majd a sajtót, végül a közönséget is. Népszerűsége évről-évre növekedett, mignem a korai halál végetvetett kivételes pályafutásának.

És most, midőn megrendülve állunk frissen hantolt sírja felett, akaratlanul is rossz sejtelmek tolnak elötterbe. Félünk, hogy hiábavaló volt az ő nagy áldozata, mert az Operaház látszóéletét csak meghosszabbította, de megmenteni nem tudta. A magyar zenekultúra ügye semmivel sem jobb — talán még rosszabb — mint Radnai hivatábalépésekor. Közönségünk részvéttelensége folytán a tehetségek százai kallódnak el idehaza, vagy érvényesülnek külföldön. A dilletantizmus mindennütt tért hódít, a művészi zene háttérbeszorul.

Szomorúan vesszünk végbucst Radnaitól. Az élet az élőké! Akárki legyen az utóda, kívánjuk neki, hogy mindig a magyar zene egyetemes érdekét szolgálja és Radnai Miklós önzetlenül dolgozó alakja legyen a követendő példakép szeme előtt.

A légvédelemről.

Mikor e sorokat írom, csütörtök délelőtt két repülőgép kering a város felett. Nem kell erős fantázia annak elképzelésére, hogy mi történne akkor, ha nem két békésszándéku sportgép, hanem hadirepülőgépek tömege keringene fölöttünk s a különböző hatású bombák százai hullanának le a magasból.

Aki csak egy kevéssé is figyelemmel kísérte a repülőtechnika fejlődését, az előtt tisztán áll az a körülmény, hogy egy esetleges háború kitörésekor az ország mindennemű és kora lakójának élete veszélyben forog.

Megszűnik a világháborúból ismert front és Hinterland fogalma. A békés polgári lakosság, asszonyok, gyermekek, aggok és betegek egyaránt éppen úgy ki vannak téve a borzalmas „hősi” halálnak, mint a harcoló sorkatonaság. De amíg a katonaságot tanítják és kiképezik a légi támadás elleni védekezésre és a fenyegető veszély elhárítására, a támadás hatásának csökkentésére, a polgári lakosság legszélesebb rétegei tájékozatlanul állanak az ismeretlen veszély előtt.

A külföld összes államai szervezkednek a polgári lakosság légvédelme érdekében s a legtöbb államban már évek óta megalakultak a különféle egyesületek, melyeknek egyetlen célja a lakosság kioktatása, felszerelése, légvédelmi szempontból.

Mi sem ülhetünk ölbe tett kezekkel.

Csonka országunk körülvevő ellenséges érelmű államoktól oly szerencsétlen helyzetben van, hogy határának bármely pontjáról felszálló ellenséges bombavetőgép órák alatt érheti el városainkat, s bombaterhét ledobva leszállás nélkül repülhet vissza újabb halálos rakományáért. Nem bízhatjuk tehát magunkat egyedül a harcoló katonaság védelmére, nem elegendő jól kiképz-

zett katonahadsereget fenntartani, hanem elengedhetetlen, hogy ép oly jól kiképzett polgári hadsereg védje a haza minden rögét mert a győzelem érdekében serényen és zavartalanul termelő anyaország nélkül háborút víselni nem lehet. Ezt az igazságot a külföld már rég felismerte és a polgári légvédelmet törvényekkel, valamint rendeletekkel szabályozta.

Angolország 1934-ben öt éves felszerelési, légvédelmi és repülési programot fogadott el. A polgári légvédelem irányítását a belügyminiszteriumra bízta és melléje kiváló személyiségekből álló tanácsadó szervet létesített. A nők légvédelmi kiképzésére nagy gondot fordítanak. Julius végén nagy légvédelmi gyakorlatot tartottak London felett. Kiderült, hogy a bombázógépek gyorsasága és zajtalansága az aktív légvédelmet (légelhárító ütegek, gépfegyverek, vadászrepülőgépek) majdnem lehetetlenné teszi.

Ausztria. A polgári légvédelem már rég megindult. Április 24-én megalakult a Légvédelmi Liga (Luftschutzbund) évi tagdíj 2.40 schilling, gyermekeknek és munkanélküliek részére 1 schilling. Tavaly 9, ezidén 5 légvédelmi gyakorlatot tartottak a polgárság bevonásával, kettőt pedig Bécs fölött. A hadügyminiszteriumban külön osztály irányítja a légvédelmet. Bécsben légvédelmi körmeneteket, felvonásokat stb. rendeztek, repülőgépekről propagandanyomatványokat szórtak.

Az osztrák polgári légvédelmi iskola már harmadik éve működik és több ezer oktatót képzett ki. *Az iskolákban a légvédelmi oktatást kötelezővé tették.*

Csehország: A légvédelmet a hadügyminiszterium külön osztálya irányítja. 1927-ben liga alakult, amely állami támogatással dolgozik és kb. 160 városban helyi légvédelmi bizottságot szervezett. A népalarcot a passzív légvédelem központi bizottsága vizsgálja meg és hozza forgalomba. Ara 150 cs. korona. Ez év áprilisában a képviselőház légvédelmi törvényt fogadott el. A csehek Ungvár mellett nagy repülőteret rendeztek be, amelyet — újságjelentések szerint — elsősorban a szovjet kedvéért építettek, úgyhogy innen kiindulva, szovjet repülők Krakkót, Lemberget stb. könnyen érhessek el. A cseh vezérkar lapja (Narodni Vyzva azaz Nemzeti Szózat) a múlt hónapban olyan cikket közölt, amely Magyarország megszállását, illetve felosztását kívánja.

Franciaország: 1934-ben megalakult az „Union nationale pour la défense aérienne“ (Liga). Páris körül a francia hadiipart decentralizálják és csak az a cég kap állami rendelést, szubvenciót stb., amely ilyen értelemben cselekszik. 1935. március 25-én légvédelmi törvényt léptetett életbe, amely a polgári légvédelmet kötelezővé teszi. A Saine Département nagytanácsa Páris polgári légvédelmére 100 millió frankot szavazott meg. Az ezidei légvédelmi gyakorlatok alkalmával olyan óriásgépeket is használtak,

amelyek 80 felszerelt katona hátsó-országba való szállítására voltak berendezve.

Lengyelország: Hogy a légvédelem szervezése mit eredményezhet, erre fényes példa Lengyelország, ahol a mozgalom már 1919-ben megindult. A tervszerű munkának eredménye, hogy a lakosság kioktatása, a padlások kiürítése és berendezése, a pincék lajstromozása és légvédelmi óvóhelyekké való berendezése, a figyelő és riasztó szolgálat megszervezése, a városok gyors elsötétíthetősége, az álcázás, a közrendészeti alakulatok kiegészítése és a szükséges különleges légvédelmi alakulatok megszervezése és gázvédelmi felszerelése, a városok részleges kiürítésének előkészítése és élelmezésüknek biztosítása háboru esetén, ma már mind befejezettek tekinthetők és csak állandó kiegészítésre szorulnak.

Készközltek a légvédelem oktatását az iskolákban. Légvédelmi irodalmát teremtették és könyvsorozatból álló légvédelmi könyvtárt sokezer példányban ingyenesen osztanak szét az iskolákban. Számos légvédelmi gyakorlatot tartottak és évente légvédelmi hetet rendeznek. Ezen a héten minden lengyel város és falu gyakorlatban alkalmazza a légvédelemben tanultakat. Ezekon kívül számos légvédelmi kiállítást és vándorkiállítást rendeztek. E célra több vasuti kocsit alakítottak át, amelyekkel a vasutmenti összes városokat bejárják.

Varsó elővárosában az Amerikában élő lengyelek támogatásával kizárólag polgári légvédelem oktatására és kutatások végzésére főiskolát építettek és tartanak fenn. Az orvosok légvédelmi kiképzését többhónapos különanfolyammal törvény útján szabályozták. Mindezen felül vegyészeti kutatóintézetet is létesítettek, amely új vegyi eljárásokat tanulmányoz és értékesít.

Ebből a nagy munkából a Légvédelmi Liga kivette a maga jelentős részét és messzemenő hatósági támogatás mellett dolgozott. Így pl. a légvédelmi hét tartamára az utazás, nyilvános helyen való étkezés és minden szórakozás, mint színház, mozgó stb. a rnzdesnél valamivel drágább a Liga javára. A Liga az így szerzett pénzből és a szerény tagsági díjakból nagyszámú oktató és törzsszemélyzetet tart fenn, oktatáshoz szükséges felszereléseket szerez be. A Liga taglétszáma 1935 nyarán kb. 1¹/₄ millió volt. Mindezzel Lengyelország nem elégedett meg, hanem Franciaország példájára, ahol a Paul Boncour féle törvény háboru esetére minden állampolgárt nemre való tekintet nélkül hadszolgálatra kötelez, 1934-ben törvényben kimondotta, a 16—60 éves férfiak és 19—45 éves nők hadkötelezettségét.

A nőket a Légvédelmi Liga ápolónőkké, mentőosztagoknál orvos segédjévé, továbbá a házirondőr segédjévé, szükség esetén házi tűzoltókká is kiképezeti. A nők közreműködnek a gyermekek vidékre szállításának megszervezésénél, háboru esetén elszállításuknál, vidéki gyermek-

menhelyek berendezésénél és vezetésénél.

Lengyelország ezen ismertett munkájából azt a tanulságot meríthetjük, hogy a polgári légvédelemnél rögtönzés nem vezethet célra, hanem kizáróan több év célutatos, tervszerű és eré-

lyes munkája. Láthatjuk, hogy aránylag csekély összeggel nagy eredmény érhető el, ha a társadalom megmozdul és hatóságok a légvédelem fontosságától áthatva támogatásra a lehető legtöbbet tesznek.

Áram
fogyasztásom a leggazdaságosabb!
Áram olcsóbb lett!
15-25 DEKALUMEN: P 1.50 SZAKÜZLETBEN
Tungstam

A magyar divat történeti fejlődése.

A szabadliceum második előadója **Simon Vendel** gimnáziumi tanár szépszámu hallgatóság előtt tartotta meg érdekes, vetített képekkel szemléltetendő tett előadását a magyar divat történeti fejlődéséről, amit nagy figyelemmel hallgatott végig a hallgatóság s különösen a hölgyek nagy élvezettel hallgatták a magyar divat érdekes változását és kialakulását a mai napig.

A XII. század végéig divatunk alakulásáról és fejlődéséről keveset tudunk, mert mindössze néhány templomi freskó és megmentett köntös után tudjuk csak kialakítani a honfoglalás és a honfoglalás utáni idők viseletét. Birtokunkban levő festmények is mind fantázián festődtek, mindamelleit megállapítható, hogy a kucsma szerű harcsisak és prémes csucos kucsma eredeti magyar viselet volt. A XV.-XVI. ik századok azonban már többet hagytak ránk s megállapítható, hogy a hölgytársadalomnál erősen érezhető a hollandi hatás, különösen a reformáció elterjedésével, később pedig a francia hatás, Erdélyben inkább a szász viselet felé hajlik a női viselet, tehát míg a nőknél inkább nyugati befolyás észlelhető, addig a férfi viseletnél erős lengyel, tehát inkább keleti befolyás. Itt már erősen vegyül aztán, különösen a jobbagyság körében a török hatás. Bő, széles nadrág, rövid ing. Jellemző a női divatra a nehéz brokát, arannyal dúsan himzett uszályos ruha s a mellen hatalmas arany ékszer, a

férfiaknál pedig a feltűnő élénk színekből varott, rendszerint drága prémekkel szegélyezett hosszú kaftán, általában térd föléli csizmaviselettel.

A XVII. század átmenet a XVI-ból a XVIII. századba, vegyes a viselet s mindjobban előtör a XVIII. század uralkodó női viselete barok és a rokokó, a férfiaknál pedig a Rákóczi kalpag s délceg kacagány, mente s ez lassan átalakítja nemcsak a férfi, hanem még a női viseletet is és a XVIII. század végén már a katona viselet, különösen huszárviselet, tehát a sok cifra színekben pompázó, arannyal dúsan sujtásozott huszárátilla, mely nemcsak nálunk lett népszerűvé, hanem a többi országokban is nagyon elterjedt. Szép is a huszár viselet s kár hogy aztán a XIX. században lassan kiszorította helyét a mai polgári ruha öse, a kihajtott fehér galléru, ingre felhuzott, rendszerint fekete színű kabát, mely különböző változatokban, így leginkább Kossuth és Petőfi kabát névvel terjedt el s alapja volt a mai férfi divatnak. A női divat ugyancsak eltért a praktikus viselettől, de ma ismét kezdetét vette a magyaros női viselet kultiválása s lassan talán visszahozhatjuk a régi boldog idők szép magyaros divatját.

A hallgatóság hangos tapsal fogadta az illusztris előadó, nem mindennapi témájú előadását. A következő előadó: **Klug György** pécsi tanítóképző-intézeti tanár, aki „A legmodernebb művészet irányai és képviselői“ címmel fog vetített képek, igen érdekesnek ígérkező előadást tartani. **Sz. dr.**

HIREK

A „László“ közkórház nagyarányú kibővítését tervezi az alispán.

Országos viszonylatban is egyedülálló tüdőosztályt terveznek építeni.

Fischer Béla alispán, akinek hivatalos működése a nagyszabású alkotások sorozata eddig is, új alkotásra készül. A csendben de annál eredményesebben dolgozó alispán a legutóbbi főbírói hivatalvizsgálat alkalmával közölte, hogy

a „László“ közkórház nagyszabású kibővítését tervezi.

Az alispán mintegy kétszáz ezer pengős befektetéssel olyan mo-

dern tüdőosztályt készül hozzáépíteni a kórházhoz, amely országos viszonylatban is egyedülálló. Az építkezés költségeinek legnagyobb részét a vármegye fedezné, a városnak csak kisebb hozzájárulással kellene támogatni az építkezést.

A megbeszélések még folynak s hamarosan részleteket is közölhetünk a nagyszabású kibővítésről.

— A Mohácsi Katolikus Akció vasárnap, december hó hó 1-én este fél 9 órai kezdettel a Legényegylet adventi estéinek sorozatában a Credo Egyesület vezetése alatt az összes szakosztályok bevonásával nagyszabású gyűlést tart a *kisipar pártolása ügyében*. Kéretnek az összes iparosok, a Katolikus Akció szakosztályai, valamint Mohács katolikus társadalma, hogy a gyűlésen — fontosságánál fogva — minél nagyobb számban résztvenni szíveskedjenek. — A rendezőség.

— Intéző bizottsági gyűlés. Az Országos Frontharcos Szövetség mohácsi főcsoportjának intéző bizottsága november hó 24-én délelőtt 11 órakor gyűlést tart, amelyre az összes intéző bizottsági tagokat az elnökség meghívja.

— A mohácsi vitézek e hó 26-án a frontharcosok helyiségében délután 6 órakor értekezletet tartanak. Minden vitéz okvetlenül jelenjen meg.

— Az Országos Frontharcos Szövetség mohácsi főcsoportja minden kedden és pénteken délután 4 órától 7 óráig hivatalos órát tart a hivatalos helyiségben. Minden frontharcos ügyes bajos dolgában az elnökség ez által az idő alatt rendelkezésére áll. Ezen s két napon a szövetségi helyiség fűtve lesz. Pénztárórák minden vasárnap délelőtt 10 órától 12 óráig vannak.

— A pécsi ügyvédeknek mult heti számunkban folyó hó 23-ra jelzett látogatása elmarad. A pécsi ügyvédi kamara folyó hó 31-én szombaton száll ki Mohácsra és esen a napon délután 6 órakor tartja meg *dr. Valkó Gáspár* pécsi ügyvéd a városháza közgyűlési termében a gazdavédelemről szóló előadását.

— „Krampuszok alkonya“ Országos akció indult meg, hogy a Mikulás napján ne fekete krampuszokkal jutalmazzuk gyermekeinket, mert ez se nem keresztényi, se nem logikus, hiszen az „ördöggel“ valakit szerencsétlenné nem lehet a legkedvesebb dolog. Ezért kérjük városunk hála Isten még gyermekgazdag közönségét is, hogy a szent Miklós napja ne az „ördög-tiszteletben“ merüljön ki, hanem legyen olyan ajándékot a „krampusztól rettegő“ gyermekeknek, ami nevelőleg hat rájuk és nem a félelem, hanem a mosolygós szeretet külsejével jár közöttük ajándékot hozva a mikulásnap boldog várakozóknak . . .

— A Nemzeti Munkavédelmi hivatal kéri a jelentkezési lapoknak beszoigáltatását vitéz *dr. Horváth Kázmér* körzetvezetőnél. Városháza 27 sz. szobában.

— Csak szájkosárral szabad a kutyákat vezetni. A rendőrség figyelmezteti az ebtartókat, hogy a fennálló ebzárlattal kapcsolatban nem elég, ha pórázon vezetik a kutyát. A kutyát külön szájkosárral is el kell látni s így vezetni pórázon. Az ez ellen vétők ellen kihágás indul.

— A tábla is felmentette a tejszövetkezet régi vezetőségét. Megírtuk annakidején, hogy a Mohácsi Kisgazdák Tejszövetkezte régi vezetősége közül Matkovics Mátyás, Varga Pál és Bán András ellen eljárás indult, amely büncselekmény és bizonyítékok hiányában felmentéssel végződött. Az ítéletben az ügyész is megnyugodott. Mudlicz József elnök azonban a szövetkezet nevében átvette a magánvádat. Ennek folytán kedden tárgyalta a pécsi kir. ítélőtábla az ügyet s kétórás tárgyalás után a törvényszék ítéletét helybenhagyta. *Dr. Beck Alajos* az ítélet ellen semmisségi panasszal élt.

— Furcsa baleset. *Zimmermann Agostonné* szül. *Dojkics Mária* mohácsi, Baross utcai lakos egy lábossal a kezében elesett. Az esés következtében a lábos éle elvágta az asszony orrát. A „László“ közkórházban ápolják.

— Pályázat belgyógyászati állásra a kórházba. A mohácsi „László“ közkórház régóta huzódó fegyelmi ügyének teljes befejezését jelenti az a pályázat, amelyet *Fischer Béla* alispán hirdet most a mohácsi „László“ közkórház belgyógyászati főorvosi állására. A belügyminiszter ugyanis nyugalmába helyezte *dr. Neumayer József* volt belgyógyász kórházi főorvost és erre az állásra pályázatot hirdet. A kérvényeket legkésőbb december hó 20-ig *gróf Benyovszky Mór* főispánhoz címezve, az alispáni hivatalban kell beadni.

— „Fáj a szemem“ — mondjuk gyakran megerőltető munka közben, de ritkán teszünk ellene. Pedig a legtöbb esetben rem is volna szükség másra, mint világitásunk megjavítására. Fejfájás idegesség, rossz hangulat gyakrabban vezethető vissza világitásunk fogyatékoságára, minsem gondolnánk. A segítség egyszerű: megfelelő erősségű, megbízható lámpákat kell alkalmaznunk. Ilyen a Tungstram Duplaspirállámpa, mely amellet, hogy 20%-ig terjedő megtakarítást biztosít, lakásunkat és munkahelyünket egyaránt kifogástalanul megvilágítja bőséges fényével.

— Eleseit az utcán s betörte a fejét. *Varga László* állásnélküli kereskedő segéd az utcán ment és egy kőbe megbotlott s elesett. Az esés következtében súlyosan megsérült a fején. A „László“ kórházba szállították.

— Repülőgépek a város felett. Csütörtökön délelőtt fél 11 órakor két repülőgép jelent meg a város felett s csakhamar nyugati irányban eltűnt. A két repülőgép magyar sportgép volt s valószínűleg a pécsi sportrepülők közül valók voltak.

— Egy rossz szokás ellen. Olvasóink közül többen fordultak hozzánk, hogy egy nagyon is rossz vidéki szokást tegyünk szóvá. Ez pedig a járdán való csoportos beszélgetés. A mohácsi járdák általában nem valami szélesek s az állandóan fejlődő utcai forgalmat is csak éppen, hogy lehet rajtuk bonyolítani. Ezt az amugy is fennálló nehézséget teszi még nagyobbá azok, akik az utcai járdán megállnak beszélgetni. Néha négyen öten is állnak és nem törődve azzal, hogy a járókelők néha métereket kénytelenek kikerülni miattuk, rendületlenül tárgyalják a legújabb híreket és eseményeket. A rend és a fejlődő forgalom kedvéért figyelmeztetjük a közönséget, hogy ezt a régi és rossz szokást hagyja abba. Egyébként a 2500/1929. sz. B. M. rendelet is kimondja, hogy aki a járdán álldogál és ezzel a közlekedést akadályozza kihágást követ el és 600 P-ig terjedő pénzbüntetéssel büntethető. A gyerekkocsik tolása a járdán megvan engedve, de mindnkor a baloldalon közlekedve, a közlekedést ne akadályozzák.

— Emlékezzünk a régiekről . . . Az egyik pécsi lap a szerb megszállás 17 éves évfordulójával kapcsolatban meleg sorokat ír a pécsiekről, akik a magyar történelem ezen különleges csapása alatt gyönyörű összetartásban összeforva egymással, küzdöttek összeszorított foggal, csendben az elnyomás és később bizony az elszakítás ellen. Azt hisszük, hogy Mohács város közönsége is megérdemel a krónikástól néhány sort ezen alkalomból, mert ennek a városnak is voltak hazafias falanxai, amelyek nem tudott áttörni sem a kedveskedés, sem az erőszak, sem a csendőrszurony és puskarus. Voltak férfiai, akik apró kis szenvedések láncolatával állottak ellen a balkáni hengernek és vannak, akik mai is szenvedik, ma is viselik nyomát ezeknek a szomorú napoknak. A jóbarátot a balsorsban találjuk, a magyarnak ugylátszik az a sorsa, hogy a legnehezebb időkben termeli ki

az igazi hazafiakat s ezek előtt hajtjuk meg az emlékezés elismerő zászlaját a 17 éves évfordulón . . .

— Eljegyzés. *Róth Erzsébet* és *Soós Lajos* jegyesek.

— Újabb nyomozás Budzsákliá ügyében. Megírtuk, hogy a csendőrség Vácott elfogta a gyujtogató *Budzsákliá Jakabot*, aki *Lipozsensics György* tanyáját felgyujtotta. (Névcseré folytán *Pávkovics Györgyöt* írunk. A szerk.) Budzsákliát Mohácsra hozták és a gyujtogatás ügyét teljesen lenyomozták. A nyomozásban a rendőrség is résztvett, amely részről szombaton *Pamlényi János* rendőrkapitány személyesen szállt ki a szigetbe a helyszínére. Az új nyomozás megállapította, hogy *Budzsákliá* nagyobb büntényre is készült. Ugyanis összeveszett *Lipozsensics* s azt kiáltotta neki: Te sem maradsz sokáig gazda ebben a házban! — Amikor aztán meggyujtotta a házat, *Lipozsensics*re és a vele levő *Martines Lukácsra* rázárta az ajtót, a kulcsot magával vitte és távolabb a szállástól eldobta. *Lipozsensics* azonban véletlenül felébredt és csodálkozva állapította meg, hogy be van zárva. Világosságot látott kint s ezért kiakasztotta az ajtót a helyéből s így jött ki az udvarra. Akkor látta, hogy ég a tanyája. Oltáshoz fogott, majd kihozták a mélyen alvó *Martines* is a lángban álló szállásból — A rendőrség ezért gyilkosság kísérletével is vádolja *Budzsákliát*, akit a héten át is adtak az ügyészségnek.

— Nyilatkozat. Az egyik helyi időszaki lap valótlanságokkal és ferdtésekkel telített cikket közöl a Mohácsi Kisgazdák Tejszövetkezetével szemben már régebbi idő óta huzódó és közismert dolgokról. Nincs helyem arra, hogy ezzel hosszabban foglalkozzam s ezért csak ennyit: A szövetkezet által ellenem indított eljárás éppen a héten a táblán is felmentéssel végződött és pedig büncselekmény és bizonyíték hiányában, megjegyzem még, hogy a nagy hangon megindított eljárás 14 pengős könyvelési hiba elbírálásával végződött. Azok a dolgok, amelyek a lap közleményében is azak, nem titkok, magam is terjesztettem, a másik része ellen pedig a bíróságon felel majd a szerzője s remélem, hogy a bevezetés informátora is. *Bán András*.

— Anyakönyvi bejegyzések szerint 1935. évi november hó 15-től 1935. november hó 22-ig *Születések*: *Mihálovics Mária* gyermeke *Iona*, *Antoni Anna* gyermeke *István*, *Haász Lőrinc* és *Mozsgai Anna* gyermeke *Anna Erzsébet*, *Czvenk Ferenc* és *Schäffer Mária* gyermeke *Erzsébet Mária*, *Kotulács Mária* gyermeke *Ferenc* *Házasságkötések*: *Kovácsics György* és *Koleszár Mária*, *Göbl János* és *Solti Ágnes*. *Halálozások*: *Lovák András* 91 éves, *Szekeres János* 59 éves, *Farkas Józsefné* 77 éves, *Schreiber János* 69 éves.

— Menetrendváltás a pécsi autóbuzson. A Mohács—pécsi autóbuzs november 15-től kezdődőleg hétfőn este is menetrendszerűen közlekedik.

A járási mezőgazdasági bizottság ülése.

Csütörtökön délelőtt 10 órai kezdettel tartotta ülését a járási mezőgazdasági bizottság báró dr. *Mirbach* Antal elnökleje alatt. Az ülésen megjelent *Horváth* Miklós járási főszolgabíró, *Csima* József dr. az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara kiküldötte és *Harász* István járási gazdasági felügyelő.

Báró *Mirbach* Antal dr. nyitotta meg a gyűlést és sajnálkozását fejezte ki mindenekeőt, hogy a gazdák csak ily kevesen érdeklődnek legfontosabb képviselőjük iránt. A mezőgazdasági értékesítésről beszélt azután megállapítva, hogy az árak emelkedtek. Nem emelkedtek azonban megfelelően a jószágárak. Ismerteti *Mecser* András tevékenységét, aki különösen Németország felé szerzett értékes összeköttetéseket. Az általa elgondolt szövetkezeti értékesítéssel egy ízben 40.000 sertést vitt ki, majd a közeli napokban ugyanennyit s kilátás van további exportlehetőségekre is.

Azután a gazdaadósságok rendezéséről beszél. Megállapítja, hogy a gazdaadósságok rendezése iránti megállapítás éppen innen Mohácsról indult mag erőteljesebben. Az 1933. évben tartotta közgyűlés által elfogadott határozati javaslatot átvették a többi kamarák és mindenhol ostromolták a kormányt, míg aztán a jelenlegi rendezés megszületett.

Harász István járási gazdasági felügyelő a járás mezőgazdasági ügyeiről tett jelentést. Így az időjárás viszonyokról, a takarmányok kedvezményes szállításáról, vetőmag akcióról, állattenyésztésről s végül földbirtokreform és munkáskérdésekről.

Dr. *Csima* József kamarai kiküldött a gazdák csekély érdeklődését elítélve, rámutat, hogy mily fontos szerve a mezőgazdaságnak a községi és járási mezőgazdasági bizottság. Ennek útján minden gazdakívánság eljut a megfelelő helyre s a gazdáknak sokkal intenzívebben kellene résztvenni a bizottságok életében. A mezőgazdasági bizottságok és a kamara a gazdák érdekképviselete s mint ilyen feltétlenül megérdemli, hogy gyűléseit látogassák s dolgozzanak a saját maguk helyzetének javítása érdekében.

Báró *Mirbach* Antal dr. ezután megköszönte a megjelenést és bezárta a bizottsági ülést.

— **Cipészek szervezkedése.** A bajai ipartestület cipészszak. osztálya gazdasági osztályt létesített, amely legutóbb közös meg egyezés alapján szabályozta a munkadíjakat. A cipészek az új munkadíjak alapján vállalhatnak csak munkát. A kartellszerű megállapodást a cipészek azzal indokolják, hogy amikor minden drágul, kénytelenek a megélhetésük alapját képező munkadíjakat emelni.

— **Kiesett a kocsiból.** *Uglik* Teréz mohácsi lakos kiesett a haladó kocsiból és súlyos fejsérülést szenvedett, azonkívül a fülcimpája és megsérült. A László kórházban ápolják.

— A mohácsi frontharcosok vitadélutánja. Vasárnap délután tartotta az Országos Frontharcos Szövetség mohácsi főcsoportja első tagértekezletét hivatalos helyiségében vitéz dr. *Horváth* Kázmér elnökleje alatt. A gyűlés megnyitása után az elnök ismertette a központ legújabb rendeleteit, köztük az I. budapesti kerületi szövetség vezetését kizáró elnöki határozatot, majd pedig előadást tartott „Magyarország és Abesszínia” cím alatt. Előadásában reámutatott az abesszín kérdésnek Magyarország szempontjából való fontosságára, tájékoztatva a tagokat az abesszín háború folytán beálló külpolitikai helyzetről is. Magyarországnak ketségtelenül csalogást jelentett Olaszországnak régi külpolitikai célkitűzéseiről való lemondása — mondotta az előadó, — amely egész revíziós politikánkat csaknem csődbe kergette. Mégis szövetségi hűséggel állunk mellette és Ausztriával együtt egyedül voltunk, akik a szankciós politikát nem szavaztuk meg vele szemben. A világpolitikai helyzet rendkívül veszélyes. Annyi érdekellet van az egyes európai államok között és célkitűzéseik annyira keresztezik egymást, hogy bár Olaszország és Franciaország között kiküszöbölték az ellentéteket, csak egy szikra kell, hogy az abesszín-olasz háborúból világháború legyen. Az előadást vita követte, amelyben *Lang* Aladár alelnök, *Hemrich* Károly, *Mohos* József, *Káldor* József tagok szóltak hozzá. A következő vita délután december első vasárnapján lesz. Az előadás tárgya: *Mussolini* és a fascista állam. Kezdeté délután fél 6 órakor.

— Az ismert elsőrendű savanyukáposzta megérkezett, savanyurépa 14 napon belül érkezik, *Pap* József fűszerkereskedőnél.

— A mohácsi menetrend gyönyörűségei. Egy olvasónk írja: Majd minden héten egyszer Villányon van dolgom. Az egész munkám mindössze 1—2 órát vesz igénybe, mégis ez az utazás több, mint fél napomat elveszi. Ugyans a 13.40 órás vonattal indulok s vissza már csak az éjszakai vonattal, vagyis 22.11 órakor érkezhetem. Villány egy jó kiáltásnyira van Mohácstól, a mai express-vonatos, repülőgépes közlekedés mellett igazán nem távolság s mégis mennyi időt elrabol a ma siető emberének életéből, munkájától. Az illetékesek figyelmébe ajánlom, hogy a kitűnően bevált reggeli motoros járat mellett valami hasonló délutáni, vagy estéli járatot is be kellene állítani, ami nemcsak a mohácsiak, hanem a közeli környék érdekeit is szolgálná s mindenki öröme lenné benne.

— Súlyos baleset fadöntés közben. *Deli* József dunaszekcsői lakos egy nagy fát akart kivágni az udvarában. A fa döntés közben a lábára esett és összezúzta a balláb, felső lábszárcsontját. Sérülésével a „László” kórházba szállították, ahol tőből kellett amputálni a lábát. Delit hazaszállították, ahol most élet-halál között van.

— Egy évvel meghosszabbították a tatarozási adókedvezményt. A városháza műszaki osztálya közli, hogy a tatarozási adókedvezményt egy évvel meghosszabbították. Minden tataroztató háztulajdonos még egy éven át igénybeveheti ezt a kedvezményt. Figyelmeztetik azonban az érdekelteket s különösen a tatarozást végző iparosokat, hogy a kedvezményre való igényt a tatarozás megkezdése előtt legalább 8 nappal előbb be kell jelenteni a műszaki osztályon. Ennek elmulasztása esetén a kedvezményt nem adják meg. Ugyancsak a műszaki osztály közli, hogy tatarozási hitelt is lehet kapni továbbra is egy éven át. A feltételeket ugyanott megmondják.

— **Fiatalok tolvajok bandája.** Három mohácsi fiatalok köztük egy 9 éves is, ellopták éjszaka *Dobszay* Béla sütőmester két kerékpárját az udvarból. Kerékpáron aztán Bajára mentek, ahol a rendőrség azonban elfogta őket. Mohácsra szállították ahol az egyiket átadták a fiatalok bíróságának, a másik kettőt pedig a szülőknek, de az eljárás ezek ellen is megindult.

— **A lábát törte.** *Varga* Jánosné sz. Szemelácz Julia dunaszekcsői lakos szekéren ment a szekcsői szigetben. Az előtte levő szekeret akarta kikerülni, amikor összeakadt a két szekér és Vargáné kiesett a kocsiból. A bal lábát törte. A „László” kórházban ápolják.

SPORT.

Sivár szereplés.

A Mohácsi Torna Egylet, Mohács városát képviselő sportegyesület, az őszi szezonban futballban, talán fennállása óta leggyengébb szereplését tanúsította. A megosztott pécsi másodosztály Czapek csoportjában a nyolc csapat között az utolsó előtti 7. helyen kötött ki. Nagymúlti egyesületünket sokkal gyengébb csapatok, mint a PBTC II., NÉSE stb. előzték meg.

Az egyesület futbalcsapata minden előkészület nélkül, edző hiányában pedig teljesen tervszerületlenül indult neki a bajnoki küzdelemnek. Mindehhez járult a felsőbb vezetők hiánya, majd a csapat összeállítás irányító intézőválság és nem törődömség, amely a rossz csapatszellemben is érvényre jutott és így a csapat a legszégeyenteljesebb szereplését

nyújtotta, az őszi szezonban. A játékosok akarása és a közönség érdeklődék csak néha-néha lobbant fel és ez mutatta azt, hogy tervszerű vezetés és akarai mellett igenis lenne létjogosultsága a futballnak Mohácson. A komlói és pécsbányatelepi súlyos vereségek után is váratlanul hatott a hazai pályán, botrányos mérkőzésen, Németboly ellen elvesztett két pont. Majd az egyetemista utánpótlás ellen Mohácson elért döntetlen után, katasztrofális volt a gyengén játszó MTE-nek a börtgyáriak II. csapatától Pécssett elszenvedett súlyos veresége. Ezen sivar szereplés után kissé jól esett csapatunknak valamivel jobb, legalább küzdő játékban, a két jó pécsi cégcsapat ellen elért döntetlen eredménye.

A nagymúltú MTE odajutott hogy egyetlen győzelmet sem tudott aratni a megosztott másodosztályban, hanem a hazai pályán döntetlenekből szerzett három pontjával a dicstelen utolsó előtti helyen kénytelen vesztegelni és a nemtörődömség folytán talán jövőre már a harmadosztályban lesz kénytelen küzdeni, vagy pedig 50 év után a megszűnés szomorú sorsát választani

Felelősszervező:

BAN ANDRÁS.

Laptulajdonos és kiadó:

FRIDRICH OSZKAR.

NYILTTÉR

A ezen rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség).

NYILATKOZAT.

Kijelentem, hogy a folyó évi július hó 31-én a gabonapiacra tett kijelentéseimmel *Grits Gyula* urat megsérteni nem akartam és az eset felett sajnálkozásomat fejezem ki.

Kaufmann Sándor.

Felső-Dunaszor
7. számú ház
komolyan eladó.

Érdeklődni

Gergin Ádám

Hunyadi u. 6.

Eladó

a Szentháromság ucca 42. számú ház. Érdeklődni lehet a

Tulajdonosnál.

Olesón!

Szépen!

FÉRFIING

és fehérneműt, pizsamát, házikabátot, por- és munkaköpenyt

mérték szerint

egyénenként külön szabással, megrendelésre szavatossággal a legszebb kivitelben készít

VORISEK FÉRFI FEHÉRNEMŰ ÜZEM.

Pontosan!

Gyorsan!

4—5 szobás uri lakást keresek a Király uton vagy a Szentháromság-tér körül. Cím **Bán tőzsdében.**

A mohácsi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

12682/1935. tk. szám.

Hirdetmény.

Lőcs—Illocska község telekkönyve a trianoni határátcsatolás következtében kiigazított s ezzel egyidejűleg azokra a lőcsi betétekben felvett ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. cikke a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892: XXIX. törvény-cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi betéti bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Az azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. c. 15. és 17. § ai alapján — ideértve e § oknak az 1889: XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891: XVI. t. c. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889: XXXVIII. t. c. 7. § a és az 1891: XVI. t. c. 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzéseket, vagy az 1886: XXIX. t. c. 22. § alapján történt törlések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, legkésőbb 1936. évi május hó 1. napjáig bezárólag

a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, — aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, — hátrányára szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. c. 16. és 18. §-nak eseteiben, — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, legkésőbb 1936. évi május hó 1. napjáig bezárólag

a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk több figyelembe vételni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyv kiigazítása tárgyában tett intézkedések által, — nemkülömben azok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892: XXIX. t. c. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, — ideértve azokat is, — akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t. c. 16. § a alapján történt bejegyzését szerelmesnek tartják, — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, legkésőbb 1936. évi május hó 1. napjáig nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után

a kiigazításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adták át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Mohács, 1935. évi október hó 29. én. *Hadler s. k.* járásbíró.

Kiadmány hitelül;
Szeles Sándor
kiadó.

Heti előjegyzési napptárak

kaphatók:

Fridrich Oszkár
könyvkereskedésében.

FIGYELEM!

Órát, arany-ezüst ékszer a legolcsóbban vehet.

TÖRT ARANYAT, ezüstöt a legdrágábban adhat el

Páncsitsnál

Mohács Ujváros háza.

Javitást, vésést gyorsan és olcsón személyesen készítek.
Ugyanott a világhírű **Tungsram égő, csillár, rádió és villanszerelési anyag** kaphatók

6 havi részletre készpénzárón
vásárol a

HITELFORRÁS

Bevásárlási Szervezet igazolványával Mohács város legnagyobb cégeinél.
Kényelem, takarékoság és egyszerűség jellemzi a „Hitelforrás” szervezetet.

Tagja lehet minden hitelképes egyén. Jelentkezni lehet:

Bán András hitelirodában,
vagy az egyes hivatalokban levő megbizottnál.

Eladó

vadászfegyver

1 db 5 lövetű 16-os Brauning fegyver sörétes.

Cím a kiadóhivatalban.

Piaci árak		szekda heti piacra
Buza	— —	16.80 P
Zab	— —	16.— P
Rozs	— —	14.80 P
Arpa	— —	16.50 P
Tengeri m. új	— —	12.— P
Tengeri esőves	— —	9.40 P
Bab	— —	29.— P

*Egyéni és csoportos
gyorsírás tanítást
vállal*

Huber Ferenc gimn. tanár

Horthy Miklós ut 46. sz.

Eladó ház és rét

Ház a Kossuth Lajos uccában, áll 4 szoba és mellékhelyiségek-ből és 1 szoba konyhás lakásból, nagy udvar és egy hold kert. Rét a Cselevölgyben 4 magyar hold. Alkalmi áron jutányosan

eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

ELTÖRPÜL

mindenfajta világítás az.

ALADDIN

petróleumgázlámpa.

fényével szemben

Kapható: Kramer Antal Flai cégnél Mohács-on.

Eladó.

Szívó-nyomó kutszerkezet, alig használt lószerszám francia szárral, házi butorok, berendezési és felszerelési tárgyak költözködés miatt eladók, II. Lajos ucca 16 szám alatt.

Francia nyelvleckét ad

kezdőknek és haladóknak gimnáziumi tanár. Cím: Gaál Endre, Széchenyi tér 13. sz. vagy délelőtt városi gimnázium.

Értesítés!

A nagyérdemű közönség becses tudomására adom, hogy Klein féle

bádogos üzletet

átvettem.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, olcsó és pontos kiszolgálás mellett.

Szives pártfogást kér

Füzes Péter

Jókai Mór ucca Mayer ház.

Középkori uriaszony

idősebb nő mellé gondozónak vagy özvegy férfihez gyermekei mellé anyahelyettesnek elmenne.

Cím a kiadóban.

Gépirást

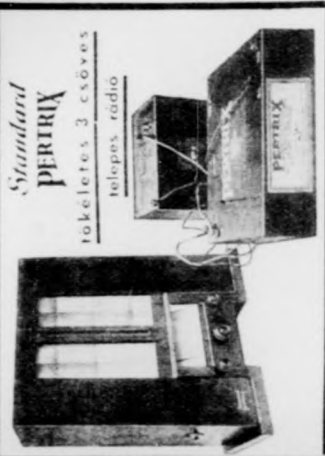
másolást, kézirat után vállalok.

Cím: **Bán tőzsdében.**

TATÁI BÉRIKETT

nem porlik - nem kormoz - szagtalan "T"-jelről felismerhető!

A mandzsa császár a madzsikuoi hadgyakorlatokon.

Standard PERIUX
többlétes 3 csöves
tollposz radio

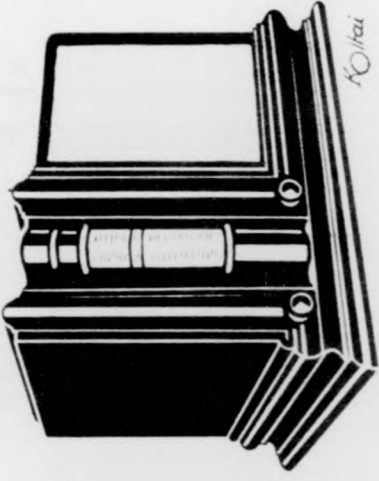
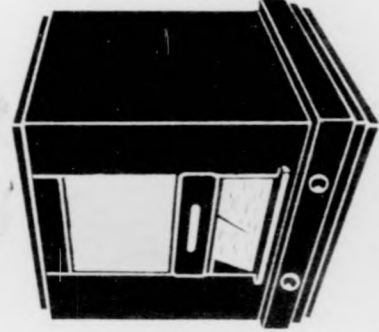
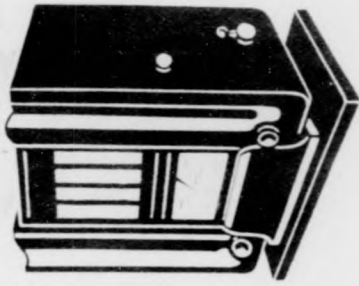
Darling

tökéletes 2 csöves luxusvevő a legolcsóbb 3+1 csöves Európa-vevő

SUPERY

az éber új királya

SUPER 36

Pontos ABC skála. Az állomások keresését megkönnyíti.

Hangszínszabályozó. A hangszín minden ízének megfelelően beállítható.

Hullámkörzetmutató. Különféle színjelző, ha a készülék rövid, közep vagy hosszú hullámhosszon dolgozik.

TÁVKAPCSOLÓ. A KÉSZÜLÉKEK TÁVOLBÓL KI- ÉS BEKAPCSOLHATÓK.

A KÉSZÜLÉKEK FŐBB ELŐNYEI:

Nagymeretű ABC skálája, hullámkörzetmutatóval. Biztos utmutató az állomások tomegében.

Önműködő sávresztesség szabályozó. Előhangszínszabályozó és hangkvalitást biztosító. Folytonos hangere és hangszin szabályozás. Tág határok között, tettsrés szerinti változtatható.

Tökéletes fadingkiegyenlítés. Teljesen automatikus hangeresztesség szabályozás.

Rotációs állomáskálája a legtekéletebb rendszer. Pontos kalibrációja Standard szabadalom.

Sebesegváltó. Biztosítja rövidhullámon is a pontos behangolást. Standard szabadalom.

Tökéletes fadingkiegyenlítés. Teljesen automatikus hangeresztesség szabályozás.

Standard Radio VEZET

Nyomatott Tolnai Nyomdató és Kétdővállalat Rt. Budapest, melynyomó korforgógépein.
Felső szerkesztő és kiadó: Timár Mihály

Mohács, 1935. november 24.

"MOHÁCSI HIRLAP"

HIRADÓJA

HADÁLLÁSOK:
Olasz
Abesszin
→ a tamarobát irányítja.

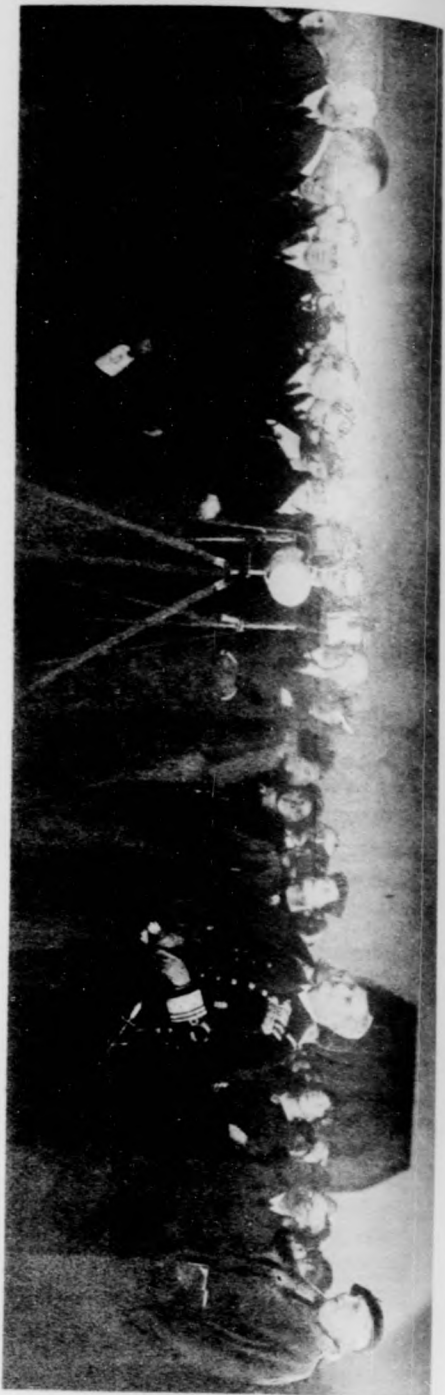
AMATŐR ALBUMOK

óriási választékban

FRIDRICH OSZKÁR

könyvkereskedésében.

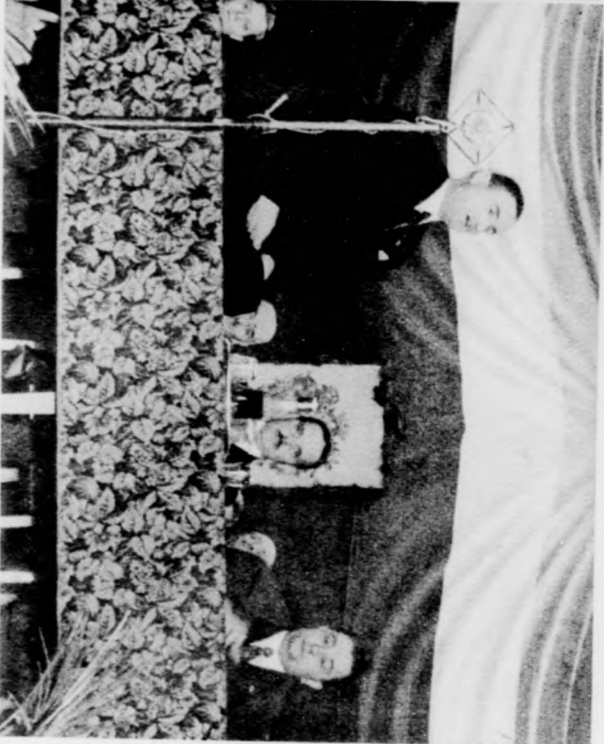
Az abesszin hadseregterén győzelmesen előrehaladó olasz hadsereg a további nagyarányú támadások végrehajtására új főparancsnokot kapott. Sereit Badoglio tábornok, az olasz csapatok új főparancsnoka, jobboldalt De Bono tábornok a visszaívott hadseregparancsnok.

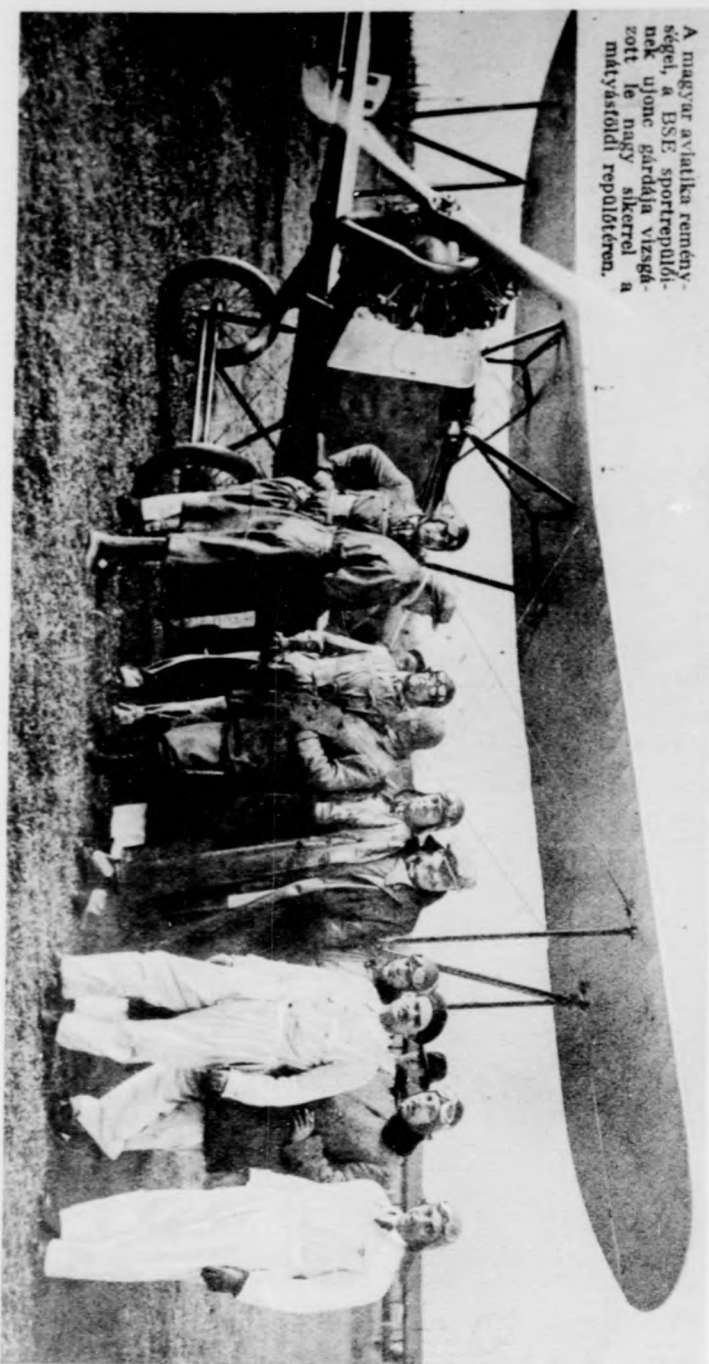
Horthy Miklós kormányzó és felesége az osztrák képviselővesszek budapesti kiállításának megnyitására.

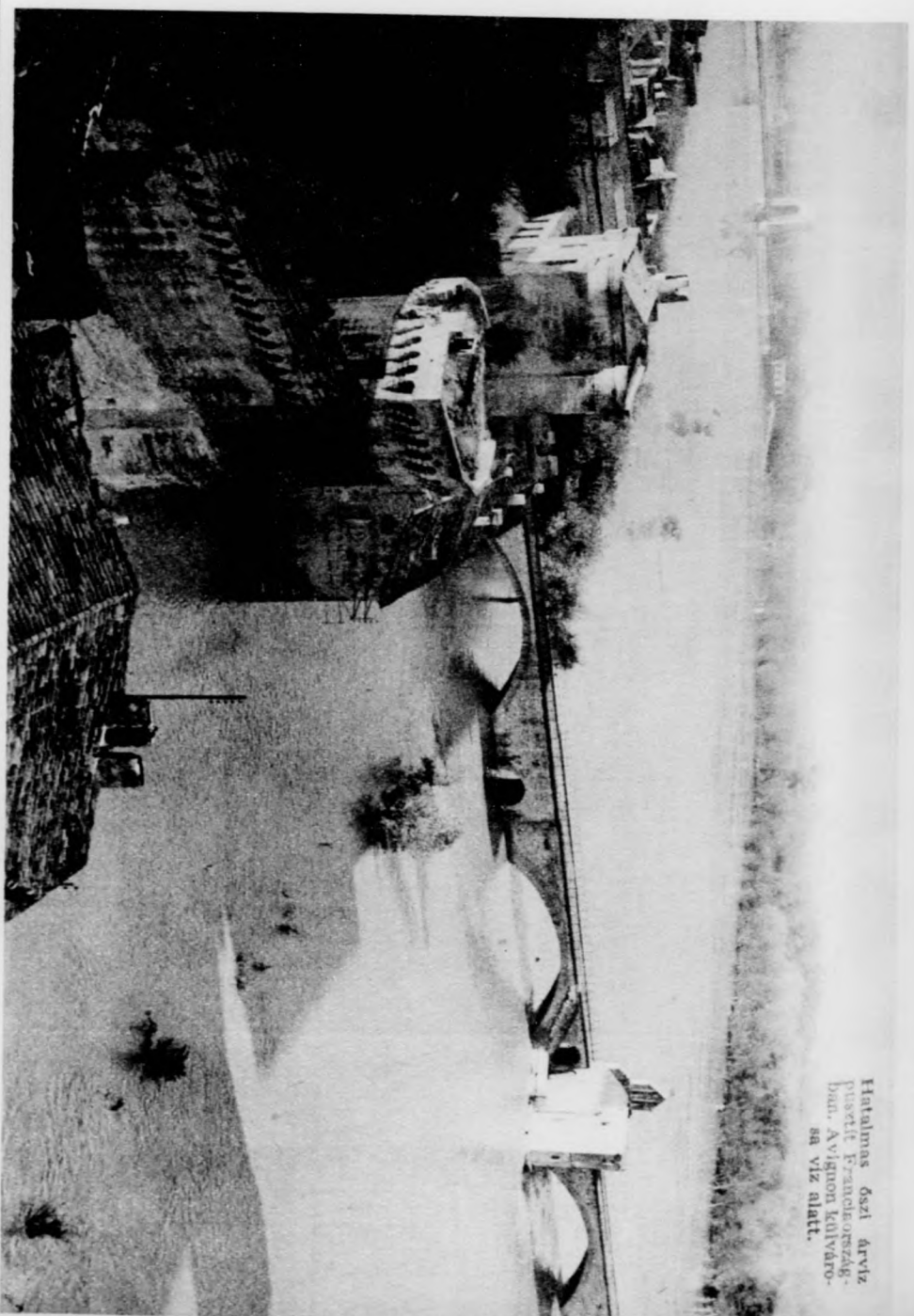
Bornemisza Géza (X) parlamenti miniszter. Szentese. Balról jobbra: Vitéz Várady László képviselőjelölt, dr. Csörgő Károlyné, Vitéz Kenyeres János országgyűlési képviselő, dr. Csörgő Károly és Vitéz Lovéldi Kozma György főtisztviselő.

Bornemisza Géza parlamenti miniszter Szentese. A kartellkérdésről és az ipari szervezés helyes irányáról mondott nagyhatalmú beszédét.

A magyar aviatika reményeinek, a BSE sportrepülőinek újonc gárdája vizsgázott le nagy sikerrel a magyarországi repülőterem.

Hatalmas ószi árvalás pusztít Franciaországban. Avignon kultúrvárosát víz alatt.

Bortorvikozás előtt **NIVEA CREME-OLAJ**

akkor utána sima lesz a bőre. Tehát először puhítsa meg a szakszállt Nivea-val és csak utána szappanoson és bortorvikozókkal. Így eléri azt, hogy ha érintkezik a bőre, az nem fog kipattanni és kisesedni. Próbálja meg már holnap reggel! A bortorvikozás lenyegesen könnyebben fog sikerülni és fájdalommentes lesz. Mivel ez a hacsak? Az Eucerin-től. Ezért porolhatatlan és nem utánozható a Nivea.

Creme : P -30, -50, 1,-, 2,-
Olaj : P -90, 1,70, 3,50

MAGYAR-HOLLANDI BIZTOSÍTÓ R. T.

Macskákny

bolle meg: jom

NIKOTEX-et

M E Z O G A Z D A S Á G

AZ OLASZ HŰTŐHÁZAK

Az európai gyümölcstermesztő országok közül egyiknek sincs olyan hatalmas, jól kiépített és minden vonatkozásában kitűnően megszervezett gyümölcskereskedelme, mint Olaszországnak. Az utóbbi évtizedben őrjási területeket ültettek be gyümölcsfával — csak ószibarack esetét 7 millió darabot ültettek ki, — a termelőket igyekeztek bevezetni a helyes és tökéletes termesztésbe, széleskörű

Arukínálás és szállítás a veronai hűtőházban.

propagandával megismerítették a modern védekezési módszereket és természetes, hogy a megmóvult gyümölcstermő területeknek a mi viszonyainkhoz képest óriási mennyiségű termése csak tökéletes szervezést révén értékesíthető.

Az értékesítésnek igen fontos szervei a hűtőházak. A termelők és kereskedők a hűtőházak közvetítésével tudják a legkedvezőbb piaci árakat kivárni. Az olaszok gyorsan felismerték ennek jelentőségét és egymásután építették fel hatalmas méretű hűtőházakat. A veronai és bolognai hűtőházak pl. Európa legnagyobb ilyen berendezései. Képvonok a veronai hűtőházat mutatjuk be, melynek köralakú építkezése ezen a téren egészen újszerű megoldás. Az áru vagonokban fut be a csillag alakban elhelyezett folyosókba, s megfelelő előhűtés után kerül a rakodásra szolgáló hűtőhelyiségekbe. A ki- rakodásra külön folyosók szolgálnak, amelyekben a kocsik és teherautók közvetlenül a hűtőhelyiségek mellé állhatnak. Gyümölcs-szezon idején a hűtőház forgalma napi 150—200 vagon.

A veronai hűtőház Európa legnagyobb hűtőháza. (Foto Fátri)

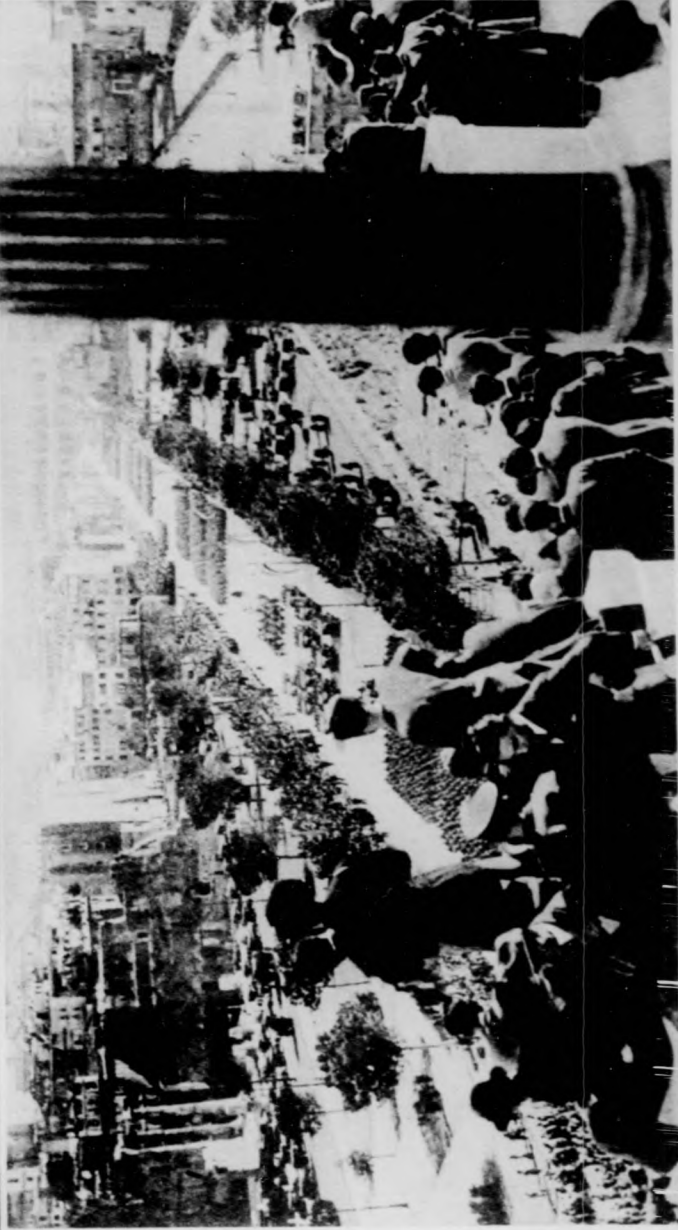
Természetesen az ilyen mintaszerű kereskedelmi berendezések hiábaválok lennének, ha a termelők nem törekednének a legtökéletesebb áru előállítására. Nagy súlyt helyeznek a helyes védekezésre s ebben a törekvésükben a régi gyakorlati tapasztalatokon kívül sok tudományos intézet is segíti a termelőket. A téli védekezést Olaszországban nagy gondtal hajtják végre és a legtöbb helyen Neodendrin-t használnak. Érdekes, hogy dacára annak, miszerint a kéntermelés hazája Olaszország, a mézkenőlt csekélyebb hatása miatt mégis alig alkalmazzák. A gondos és szakszerű védekezésnek kétségkívül szerepe van abban, hogy Olaszország az első helyet foglalja el Európa gyümölcskereskedelmében.

Az angol választásokon nagy győzelmet aratott angol kormány teljes részvételével részt vevő országok képviselőinek gyűlése.

György görög király Görögországba való visszatérése előtt a londoni pályaudvaron búcsúzik a londoni görög követség tagjaitól.

Nagy ünneppel és katonai díszmenettel ünnepelte Róma az olasz király 67-ik születésnapját.

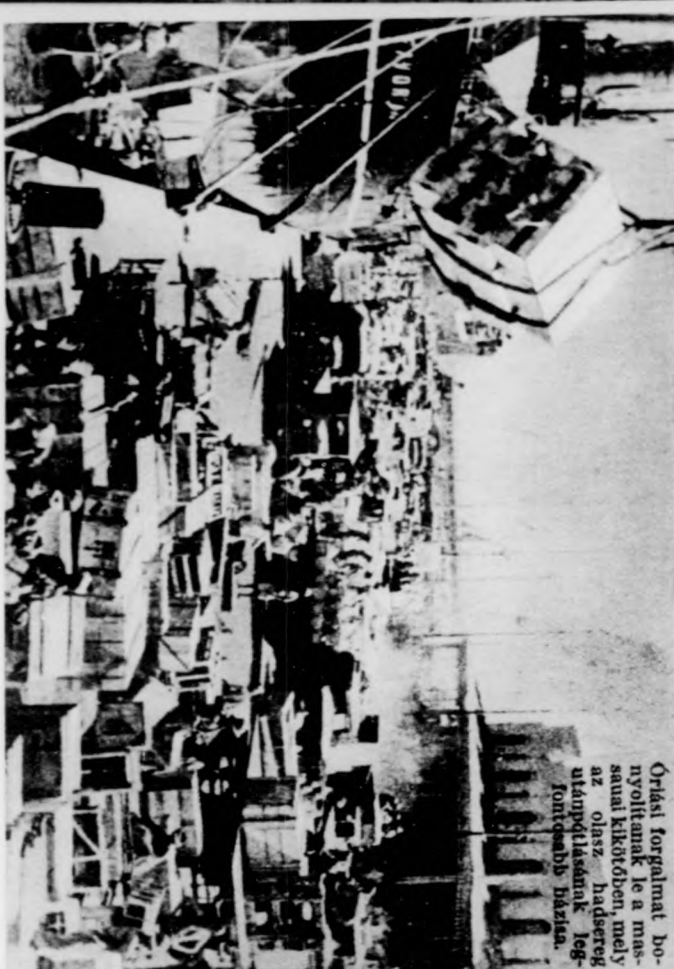

Most nyílt meg Milánóban a nemzetközi autómobilkiállítás.

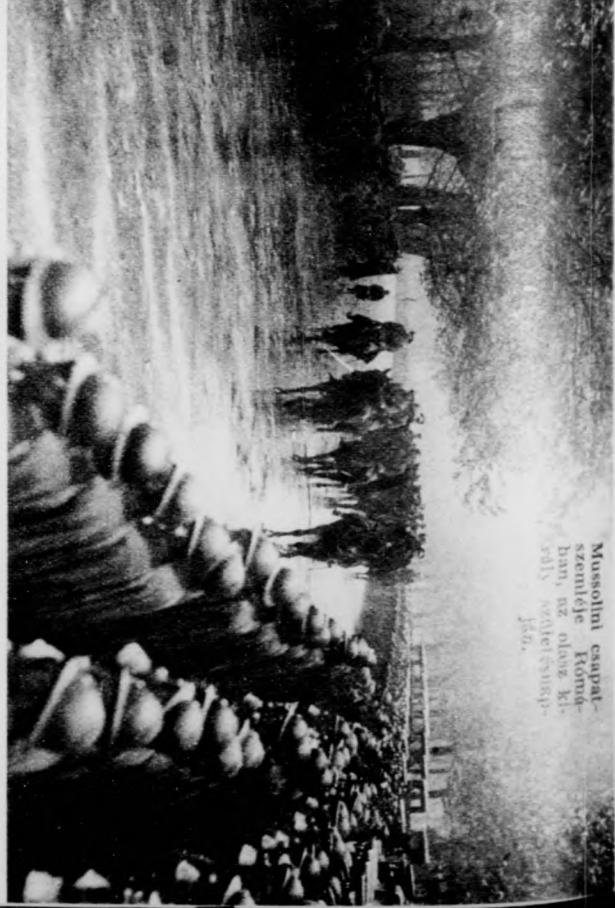
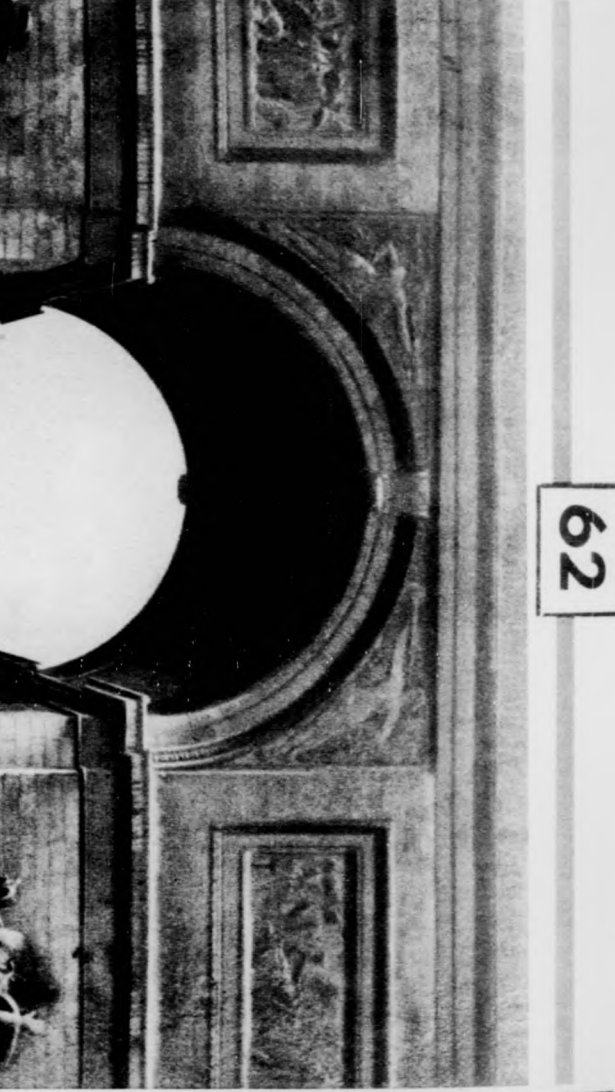
Az olaszok oldalán harcoló penszionált aszkariak beszédtől a fronton.

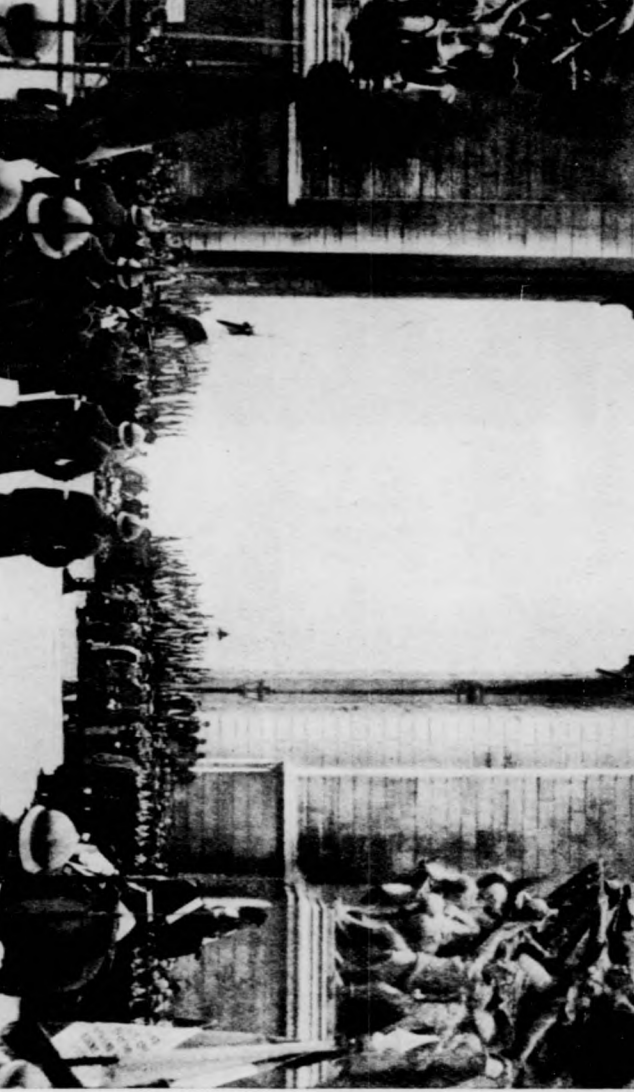
Az abesszin császári gárda még mindig Adalisz-Ababban táboroz, pedig a jól felszerelt harcsoúkban a frontokon nagy hiány mutatkozik.

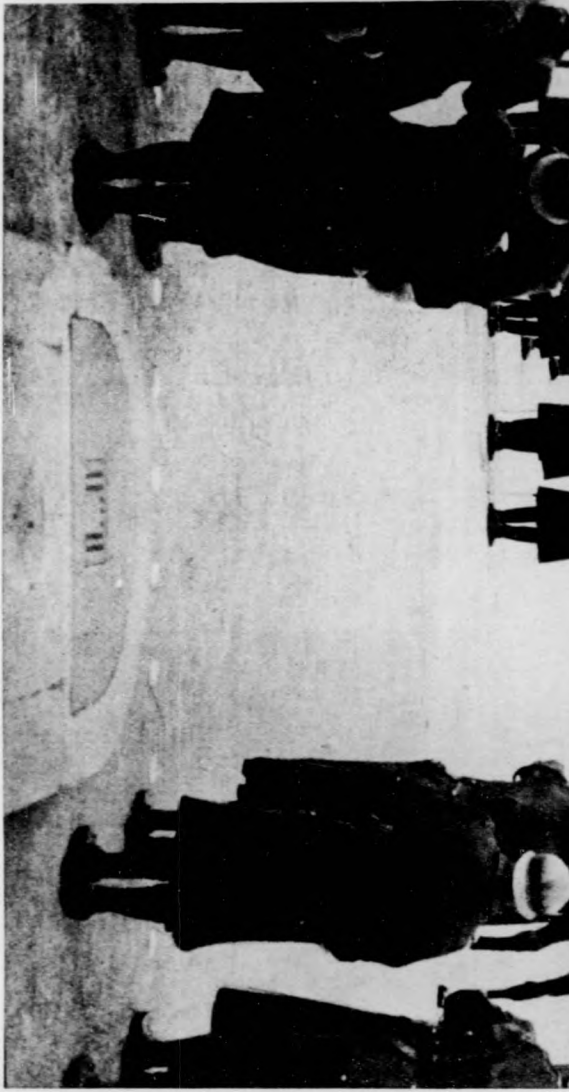
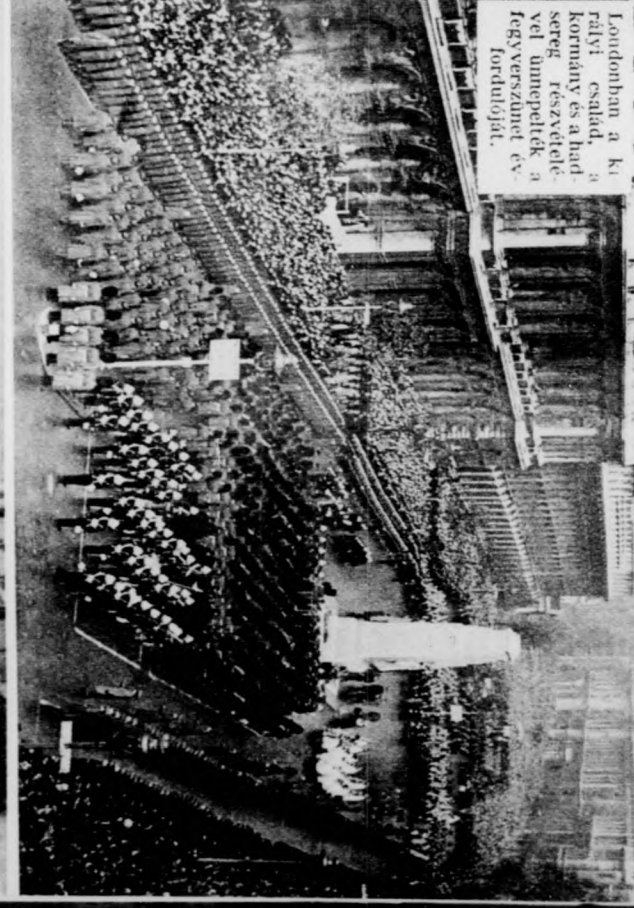
Orléans forgalmat bonyolították le a masinai kikötőben, mely az olasz hadsereg utánpótlásának legfontosabb bázisa.

Mussolini csapatvezetője Rómában, az olasz királyi vezérkarjával.

Londonban a királyi család, a kormány és a hadsereg részvételével ünnepelték a fegyverszünet és fordulóját.

A fegyverszünet 17-ik évfordulóját Párizsban a ismeretlen katonai sírmentésével ünnepelték a hivatalos Franciaország.

A leglátványosabb japán cserekezesmeték, egy zászlóavató ünnepen Tokióban.